

Uchwała Nr 28/508/25/VII
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 23 czerwca 2025 roku

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2024 r. „Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026”.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2025 r. poz. 581) oraz pkt 5.3. Rozdziału V „Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026”, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 1/6/21/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 5 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2026”, a także na podstawie Uchwały Nr 43/649/23/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie zmiany „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2026” obejmującej zmianę nazwy na „Warmińsko-Mazurski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026”.
uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w 2024 r. „Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorze Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Marcin Kuchciński

Załącznik do uchwały Nr 28/508/25/VII
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 23 czerwca 2025 r.

Sprawozdanie z realizacji w 2024 roku
„Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej na lata 2021-2026”

Olsztyn, 2025 r.

Spis treści:

Wykaz używanych skrótów:	3
Wstęp	4
Bieżąca sytuacja w województwie warmińsko-mazurskim	5
 Cel szczegółowy 1: Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. ...	6
 Cel szczegółowy 2: Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy.....	10
 Cel szczegółowy 3: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.	12
 Cel szczegółowy 4: Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	15
 Cel szczegółowy 5: Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Województwie warmińsko-mazurskim.....	16

Wykaz używanych skrótów:

- **KWP** – Komenda Wojewódzka Policji
- **NK** – Procedura „Niebieskie Karty”
- **PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- **PPPD** – Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci
- **ROPS** – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- **SOW** – Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej
- **WOTUW** – Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Giżycku
- **GOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- **GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wstęp

Sprawozdanie z realizacji w 2024 roku Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026 został przygotowany w oparciu o dane przekazane m.in. przez: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Komendę Wojewódzką Policji w Olsztynie, Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, instytucje prowadzące Przyjazne Pokoje Przesłuchań Dzieci oraz organizacje pozarządowe. Dane statystyczne zestawiono z danymi z lat 2022 oraz 2023.

Analiza danych, dotycząca realizacji działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, pozwoliła na wypracowanie wniosków i rekomendacji, które posłużą poprawie jakości udzielanego wsparcia osobom krzywdzonym, jak również poprawie skuteczności oddziaływań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy.

Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim realizowane są w oparciu o zapisy Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026.

Program ukierunkowany jest przede wszystkim na zadania mające na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim poprzez rozwój działań profilaktycznych, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy oraz zintensyfikowanie działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc.

Zgromadzony materiał pozwolił na stworzenie sprawozdania w oparciu o cele szczegółowe:

Cel 1 - Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;

Cel 2 - Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy i zwiększenie dostępności pomocy;

Cel 3 - Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc;

Cel 4 - Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;

Cel 5 - Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim.

Dokumentami źródłowymi Programu Wojewódzkiego są:

- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku,
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku,
- ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku,
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;

- Strategia polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030.

Bieżąca sytuacja w województwie warmińsko-mazurskim

- ✓ W województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku o 18% względem 2023 roku wzrosła liczba osób dotkniętych przemocą domową – w 2024 roku – 3 326; w 2023 roku – 2 830; w 2022 roku – 3 087.
- ✓ Najliczniejszą grupę osób doświadczających przemocy stanowią kobiety – w 2024 roku były to 1 963 kobiety (59%); w 2023 roku – 1 899 takich przypadków (w 2022 roku – 2 171 kobiet).
- ✓ W 2024 roku liczba osób małoletnich doświadczających przemocy była taka sama jak w roku 2023 – 619 osób małoletnich. To o 52 osoby więcej niż w 2022 roku.
- ✓ Z roku na rok zmienia się liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” – w roku 2022 było to 3 097 osób, w roku 2023 – 3 262 osoby, a w 2024 – 2 306 osoby (spadek o 29% między rokiem 2023 a 2024)¹.
- ✓ Według sprawozdania przekazanego przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie w 2024 r. formularze „Niebieska Karta – A” zostały wypełnione przez następujące podmioty: Policję – 2 304; jednostki organizacyjne pomocy społecznej – 517; jednostki oświatowe – 296; gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych – 28; jednostki ochrony zdrowia – 25; przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej – 17; Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia Dla Osób Doznających Przemocy Domowej – 32².
- ✓ Najczęściej przemocy wobec osób najbliższych dopuszczali się mężczyźni, których w 2024 roku odnotowano 2 047 (w 2023 roku – 2 135, w 2022 roku – 2 470).
- ✓ W 2024 roku odnotowano wzrost liczby zatrzymanych w związku ze stosowaniem przemocy domowej – o 23% osób więcej w stosunku do roku 2023 (w 2024 roku – 918 osób; w 2023 roku – 749 osób; w 2022 roku – 918 osób). Wskaźnik ten od lat raz rośnie, raz maleje, przy jednoczesnym zachowaniu trendu świadczącego o tym, że to mężczyźni stanowią zdecydowaną przewagę wśród osób zatrzymanych w związku z podejrzeniem

¹ Sprawozdanie z działań profilaktycznych Policji na rzecz zapobiegania patologii społecznej w 2024 r.

² Sprawozdanie z liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” za 2024 r., Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

o stosowanie przemocy domowej (w 2024 roku – 94,44%; w 2023 roku – 94,79%; w 2022 roku – 96,41%).

- ✓ Czynnikiem często przyczyniającym się do występowania zjawiska przemocy domowej jest nadużywanie alkoholu. W monitorowanym okresie możemy zaobserwować systematyczny spadek liczby osób (o 15%), wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc będąc pod wpływem alkoholu (w 2024 roku – 1 056 osób; w 2023 roku – 1 238 osób; w 2022 roku – 1 462 osoby).
- ✓ W 2024 roku możemy zauważyć utrzymującą się tendencję spadkową liczby osób doprowadzonych celem wytrzeźwienia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych, izb wytrzeźwień, bądź innych placówek – w 2024 roku spadek do 71 z 246 osób w stosunku do 2023 (spadek o 71%). Jednocześnie wciąż zdecydowaną większość tych osób stanowią mężczyźni (w 2024 roku – 85,92%; w 2023 roku – 94,72%; w 2022 roku – 95,83%)³.
- ✓ W 2024 r. na działania związane z realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy przeznaczono z budżetu samorządu województwa kwotę 252 453 zł – to o 105 388 zł więcej niż w roku 2023 (147 065 zł).

Cel szczegółowy 1:

Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspiera działania mające na celu zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów. Propaguje również działania mające na celu edukację uczniów o zagrożeniach płynących z przemocy domowej, poprzez zlecanie zadań organizacjom pozarządowym w otwartym konkursie ofert. W niniejszym rozdziale zostały zawarte dane dotyczące działań podejmowanych na poziomie samorządu wojewódzkiego realizowanych zgodnie z założeniami Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wskaźników zrealizowanych w 2024 roku w ramach celu 1.

³ Sprawozdanie z działań profilaktycznych Policji na rzecz zapobiegania patologii społecznej w 2024 r.

Wskaźnik dotyczący liczby dofinansowanych programów jednostek niepublicznych w ramach otwartych konkursów ofert, dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej – 3 dofinansowane zadania

- ✓ Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2024 dofinansował 3 zadania realizowane przez organizacje pozarządowe w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (na wszystkie zadania przeznaczono łącznie 30 000,00 zł):
 1. Stowarzyszenie „Wychowanie dla Przyszłości” zrealizowało zadanie: „PEŁNIA ŻYCIA bez PRZEMOCY – Inicjatywa Ochrony Rodzin”, którego celem było przeciwdziałanie przemocy domowej, przemocy rówieśniczej.
 2. Fundacja MAZURYMEDIA zrealizowała zadanie: „Przemoc psychiczna wobec kobiet. Mówię Nie!”. W ramach działania opublikowano 2 materiały audiowizualne o tytułach: „Przemocy psychicznej wobec kobiet mówię NIE” oraz „Przemoc psychiczna, tak, to przemoc”.
 3. Stowarzyszenie Pielęgniuje-MY Więzi zrealizowało zadanie: „Spójrz Inaczej” + „Spójrz Inaczej na agresję”. W ramach zadania zrealizowano rekomendowany program profilaktyczny mający na celu zapobieganie zachowaniom ryzykownym i destrukcyjnym w klasie szkolnej, poprzez rozwijanie kluczowych umiejętności psychospołecznych dla tego okresu rozwojowego i kształtowanie prawidłowych relacji z rówieśnikami.

Łącznie z działań skorzystały 32 624 osoby, w tym 32 454 osoby to odbiorcy kampanii zrealizowanej przez Fundację MAZURYMEDIA.

W 2023 roku dofinansowano dwie organizacje pozarządowe, które zrealizowały trzy zadania, natomiast w 2022 roku dofinansowano jedną organizację pozarządową (dwa zrealizowane zadania).

Wskaźnik dotyczący liczby kampanii – 4 kampanie

- ✓ „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem”.

W roku 2024 tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem trwał od 19 do 25 lutego i w tym czasie, wszystkie osoby potrzebujące pomocy, mogły uzyskać bezpłatną poradę prawną i psychologiczną, m.in. w sądach, prokuraturach, komendach policji, siedzibach prawniczych samorządów zawodowych czy organizacji pozarządowych w całym województwie. Obchody Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem związane są z ustanowieniem 22 lutego Dniem Ofiar Przestępstw i koordynuje je Ministerstwo Sprawiedliwości. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego corocznie

włącza się w kampanię poprzez informowanie instytucji świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym o możliwości włączenia się w akcję. Dokładne informacje o miejscu i godzinach dyżurów osób, które udzielają w tym czasie wsparcia pokrzywdzonym, były dostępne za pośrednictwem mediów lokalnych oraz stron internetowych instytucji biorących udział w akcji.

✓ Akcja „Otwarte Drzwi”.

Każdego roku wydarzenie to planuje się w pierwszą sobotę grudnia, podczas trwania „Dni Walki z Przemocą”. W tym dniu, osoby: doświadczające przemocy domowej, stosujące przemoc domową, będące świadkami przemocy domowej oraz posiadające wiedzę o przypadkach występowania przemocy domowej mogły skorzystać z porady psychologa, prawnika, terapeuty, dostały także możliwość założenia Niebieskiej Karty. Wszystkim zainteresowanym udzielane były kompleksowe informacje w zakresie m.in.: praw przysługujących osobom doświadczającym przemocy domowej, możliwości uzyskania różnych form specjalistycznej pomocy, zgodnie z obowiązującym prawem i kompetencjami instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz sposobów i możliwości działań, jakie w konkretnym przypadku można podjąć w celu zatrzymania przemocy domowej.

W 2024 roku 91 instytucji włączyło się do udziału w akcji.

✓ „Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny”.

Podczas Dni Rodziny podejmowane są tematy profilaktyki przeciwdziałania najistotniejszym problemom rodzin, w tym przemocy. W 2024 roku Dni Rodziny zorganizowano pod hasłem: „dobro rodziny, czy nadgodziny?” – szczególną uwagę skierowano na zachowanie balansu pomiędzy pracą, a życiem rodzinnym. Systematyczny kontakt z lokalnymi koordynatorami tego przedsięwzięcia oraz szeroka promocja sprawia, że każdym Warmińsko-Mazurskim Dniom Rodziny towarzyszy wiele różnorodnych inicjatyw.

Co roku obchody Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny rozpoczynają się uroczystą inauguracją około 15 maja. Konferencję organizuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej we współpracy z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Rokrocznie uroczystości towarzyszą wystąpienia członków komitetu honorowego oraz wykłady inauguracyjne.

Obchody Dni Rodziny kończy uroczyste Zakończenie Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny.

✓ Wojewódzkie obchody Kampanii „Biała Wstążka”

25 listopada 2024 roku zorganizowano w Olsztynie konferencję mającą na celu upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy domowej (głównie wobec kobiet, co jest celem

nadrzędnym kampanii). Podczas konferencji wyróżnieni zostali także Kawalerowie Białej Wstążki, tj. mężczyźni, którzy zasłużyli się w pomocy kobietom doświadczającym przemocy – odznaczono 6 mężczyzn.

W 2023 oraz w 2022 roku przeprowadzono po 4 kampanie.

Wskaźnik dotyczący liczby uczestników konferencji, paneli, szkoleń organizowanych przez Samorząd Województwa lub we współpracy z innymi podmiotami – 3 277 osób

- ✓ Jedną z ważniejszych konferencji dofinansowywanych oraz wspieranych co roku przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest konferencja organizowana w ramach obchodów Kampanii „Biała Wstążka”, upowszechniająca „dobre praktyki” w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy domowej, opisana powyżej. W 2024 roku do udziału w konferencji zaproszono głównie profesjonalistów – przedstawicieli instytucji i organizacji z województwa warmińsko-mazurskiego, zajmujących się pomocą osobom poszkodowanym w wyniku przemocy domowej. Konferencja została zorganizowana przy współudziale przedstawicieli i ekspertów z województwa, a udział w niej wzięło 111 osób.
- ✓ W roku 2024 Samorząd Województwa wspierając samorządy gminne w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej zorganizował 3-dniowe szkolenie warsztatowe dla członków i kandydatów do zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej pn.: „Przemoc wobec dziecka”. Udział w nim wzięło 118 osób. Na ten cel Samorząd Województwa otrzymał dotację Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w wysokości 131 tys. zł. – szkolenie opisano w Celu szczegółowym 4.
- ✓ Przeprowadzono spotkanie szkoleniowe w formule on-line, które dotyczyło zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ich interpretacji. Podczas szkolenia omówiono m.in.: zagadnienia związane z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty”, kwestie dotyczące funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych oraz ochrony dziecka przed przemocą. W spotkaniu uczestniczyli specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy z województwa warmińsko-mazurskiego – łącznie ponad 350 osób. Szkolenie opisano w Celu szczegółowym 4.
- ✓ Przeprowadzono obowiązkowe szkolenie dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych w województwie warmińsko-mazurskim. Od

września do grudnia 2024 roku wszystkie osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej mogły podnieść swoje kwalifikacje dzięki internetowej platformie szkoleniowej. Prezentacje multimedialne wraz z omówieniem wszystkich tematów zostały wcześniej nagrane, a następnie udostępnione na platformie wraz z materiałami edukacyjnymi oraz z możliwością konsultacji uczestników szkolenia z trenerami. Szkolenie ukończyło 2 639 osób. Szkolenie opisano w Celu szczegółowym 4.

- ✓ We współpracy z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, zorganizowano dwudniowe szkolenie pn.: „Rola gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w systemie przeciwdziałania przemocy domowej”. Do udziału zaproszono przewodniczących i członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych z województwa warmińsko-mazurskiego. Szkolenie ukończyło 59 osób. Szkolenie opisano w Celu szczegółowym 4.

W 2023 roku w konferencjach i szkoleniach organizowanych oraz wspieranych przez Samorząd Województwa uczestniczyło 330 osób, natomiast w 2022 roku – 150 osób.

Cel szczegółowy 2:

Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy.

Przemoc domowa stanowi powszechny problem, który dotyka wielu rodzin w województwie warmińsko-mazurskim. Z uwagi na skalę problemu ustawodawcy wyposażyli osoby doświadczające przemocy w narzędzia, które mają zapobiegać przemocy domowej i umożliwić pokrzywdzonym uwolnienie się od sprawców przestępstw. Natomiast instytucje działające w tym obszarze stale reagują na potrzeby osób doświadczających przemocy i poprawiają jakość świadczonych usług. Poniżej przedstawiono dane dotyczące wskaźników zrealizowanych w 2024 roku w ramach celu 2.

Wskaźnik dotyczący liczby utworzonych „Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci” w powiatach – 21

Od wielu lat Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego monitoruje funkcjonowanie w województwie „Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci” – duża część z nich została utworzona z inicjatywy Samorządu. PPPD to miejsce pozwalające na bezstresowe przesłuchanie osób pokrzywdzonych, zwłaszcza gdy są

nimi osoby małoletnie lub też dorosłe ofiary przestępstw szczególnie wrażliwych. Celem tworzenia takich pokoi jest zapewnienie dziecku przyjaznych warunków. Jest to miejsce nastawione na potrzeby dziecka, takie które zminimalizuje stres związany z rolą świadka bądź uczestnika rozprawy sądowej i ułatwi uzyskanie od dziecka wiarygodnego materiału dowodowego podczas przesłuchania.

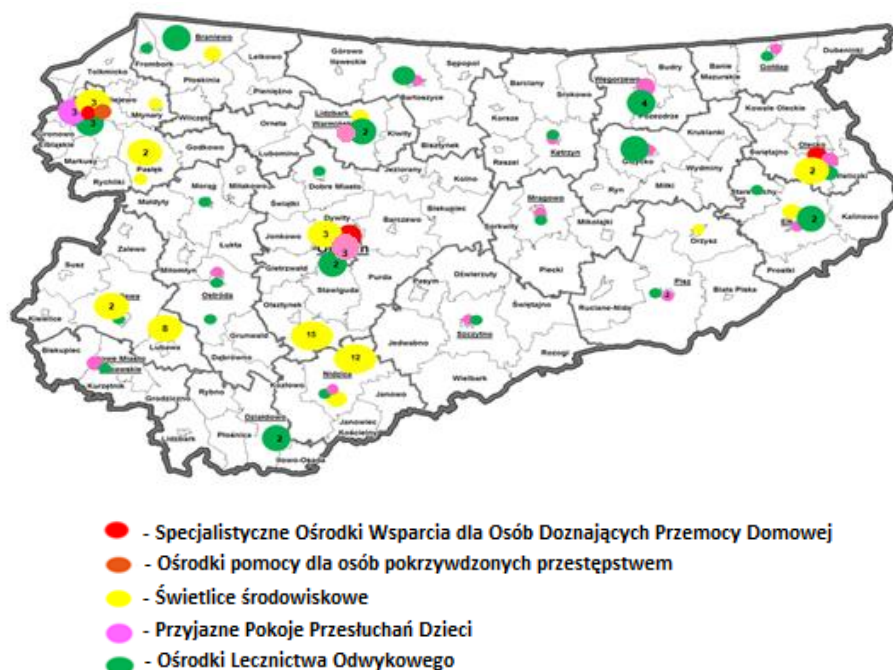
Obecnie, podobnie jak w latach 2022-2023, w województwie warmińsko-mazurskim również funkcjonowało 21 PPPD.

Można zauważyć wzrost liczby przesłuchań przeprowadzonych w 2024 roku przez funkcjonariuszy policji, prokuratorów i sędziów w stosunku do roku 2023 (wzrost z 421 do 690 przesłuchań - 64%). W 2024 roku, w stosunku do roku ubiegłego, zauważalny jest również wzrost posiedzeń składów sędziowskich (o 91) oraz nieznaczny spadek przeprowadzonych badań (spadek z 223 do 198 badań – 11%). W celu oferowania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonują placówki/instytucje, w których osoby uwięlane w przemoc oraz uzależnienia mogą uzyskać pomoc. W 2024 r. wsparcie można było uzyskać w:

- 3 Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej;
- 1 Ośrodku pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem;
- 53 świetlicach środowiskowych;
- 21 Przyjaznych Pokojach Przesłuchań Dzieci;
- 33 Ośrodkach Lecznictwa Odwykowego.

Informacje na temat rozmieszczenia placówek przedstawia poniższa mapka.

Mapa 1: Placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz ośrodki leczenia uzależnień osobom w województwie warmińsko-mazurskim

Pomoc w wyżej wymienionych placówkach jest świadczona m.in. w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia, zapewnienia bezpiecznego schronienia, a także w przypadku wystąpienia korelacji pomiędzy stosowaniem przemocy domowej, a uzależnieniem od alkoholu i/lub innych substancji psychoaktywnych – świadczona jest pomoc w zakresie leczenia i terapii uzależnień.

Wskaźnik dotyczący liczby przeszkolonych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – 3 166 osób

Szkolenia przeprowadzone w 2024 roku:

- ✓ szkolenie przeprowadzone dla członków zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej pn.: „Przemoc wobec dziecka”,
- ✓ szkolenie dotyczące zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ich interpretacji,
- ✓ obowiązkowe szkolenie dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych,
- ✓ szkolenie „Rola gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w systemie przeciwdziałania przemocy domowej”.

Szkolenia opisano w Celu szczegółowym 4. Łącznie uczestniczyło w nich 3 166 osób.

Szkolenia z wyżej wymienionego zakresu organizowano również w latach 2023 (250 osób) oraz 2022 (120 osób).

- ✓ W 2024 roku Samorząd Województwa dofinansował również zadanie: „Dofinansowanie szkoleń merytorycznych dla pracowników leczenia odwykowego w województwie warmińsko-mazurskim”, które opisano w Celu szczegółowym 4.

Cel szczegółowy 3:

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na samorządy województw obowiązek opracowywania ramowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Standard prowadzenia

programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową stanowią integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową mają na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wskaźników zrealizowanych w 2024 roku w ramach celu 3.

Wskaźnik dotyczący liczby osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym w – 445 osób

Wskaźnik dotyczący liczby osób po przebyciu programu korekcyjno-edukacyjnego, które powróciły do stosowania przemocy 28 osób w 2023 roku⁴

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej systematycznie zwraca się do gmin z pytaniem, w jaki sposób na ich terenach są realizowane oraz wspierane innymi działaniami ramowe programy: ochrony osób doznających przemocy domowej, korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową. Prowadzenie programów jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat, który często zleca te działania innym podmiotom lub realizuje je we współpracy. Gminy najczęściej wskazują, że na ich terenach programy są realizowane oraz wspierane poprzez:

- kierowanie potencjalnych odbiorców programów do PCPR,
- prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- kierowanie do punktu konsultacyjnego, kampanie edukacyjne, wsparcie psychologiczne, pomoc prawna,

⁴ Na dzień opracowania sprawozdania Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie nie dysponował danymi dotyczącymi liczby osób po przebyciu programu korekcyjno-edukacyjnego, które powróciły do stosowania przemocy w 2024 r. Dane liczbowe za 2024 rok zostaną zaprezentowane w kolejnym sprawozdaniu.

- opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W 2024 roku do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową przystąpiło 445 osób, z czego program ukończyło 337 osób. W 2023 roku przystąpiło: 409 osób, ukończyło: 295 osób. W 2022 roku przystąpiło: 357 osób, ukończyło: 277 osób.

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw nałożyła na samorządy województw również obowiązek opracowania ramowych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

W monitorowanym okresie na terenie województwa przedstawiciele różnych podmiotów, a szczególnie funkcjonariusze Policji prowadzili działalność informacyjno-edukacyjną w celu ograniczenia zjawiska przemocy domowej.

Ponadto w ramach zwiększenia skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w 2024 roku policjanci z Wydziału Prewencji KWP w Olsztynie w okresie od 21 do 25 października 2024 r.

przeprowadzili akcję: „Tydzień świadomości przemocy domowej na Warmii i Mazurach”.

W ramach przedsięwzięcia m.in. wytypowano 3 miasta powiatowe (Iława, Szczytno, Nowe Miasto Lubawskie), w których pojawił się PowerON – Punkt Mobilny Pomocy Ofiarom Przestępstw. W pojeździe trzygodzinny dyżur pełnili funkcjonariusze danej jednostki, tj.: policjant służby kryminalnej, dzielnicowy oraz koordynator procedury „Niebieskie Karty”.

Udzielano porad prawnych oraz przyjmowano zawiadomienia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Wojewódzki koordynator ds. procedury przeciwdziałania przemocy domowej w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Olsztynie na mocy obowiązujących przepisów pozyskał od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wykaz placówek zapewniających miejsca noclegowe/pomoc dla osób pozostających w kryzysie zjawiska przemocy domowej.

Wykazy te zostały zamieszczone na stronie internetowej Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie oraz podległych jednostek Policji, w celu dalszego ich wykorzystania w celach służbowych.

Cel szczegółowy 4:

Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wskazują przedstawicieli zawodów i instytucji, którzy są zobowiązani do podejmowania działań w tym obszarze. Ich realizacja wymaga wiedzy z wielu dziedzin – m.in. prawa, psychologii, pracy socjalnej, pedagogiki, socjologii, medycyny. Dlatego też niezbędne jest, aby osoby, które na co dzień w swojej pracy zawodowej mają lub mogą mieć bezpośredni kontakt z problematyką przemocy domowej oraz te, które są członkami zespołów interdyscyplinarnych lub grup diagnostyczno-pomocowych, były odpowiednio przeszkolone w tym zakresie oraz podnosiły kompetencje zawodowe. Z tego tytułu Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego inicjuje i dofinansowuje szkolenia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Poniżej przedstawiono dane dotyczące wskaźników zrealizowanych w 2024 roku w ramach celu 4.

Wskaźnik dotyczący liczby przeszkolonych osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – 3 166 osób

W 2024 roku Samorząd Województwa, wspierając samorządy gminne w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zorganizował w listopadzie i grudniu 3-dniowe szkolenie warsztatowe dla członków i kandydatów do zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej. W dniach 20-22 listopada, 9-11 grudnia oraz 11-13 grudnia 2024 roku w Starych Jabłonkach przeszkolono 6 grup specjalistów (każda po 3 dni; 24 godziny dydaktyczne dla jednej grupy) – łącznie przeszkolono 118 osób (4 grupy po 20 osób oraz 2 grupy po 19 osób). Szkolenie zorganizowano pod nazwą: „Przemoc wobec dziecka”. W latach 2022-2023 szkolenie stacjonarne dla członków i kandydatów na członków zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej ukończyło łącznie 240 osób.

- ✓ W maju 2024 roku przeprowadzono spotkanie szkoleniowe w formule on-line, które dotyczyło zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ich interpretacji. Podczas szkolenia omówiono m.in.: zagadnienia związane z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty”, kwestie dotyczące funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych oraz ochrony dziecka przed przemocą. W spotkaniu uczestniczyli specjaliści działający w

obszarze przeciwdziałania przemocy z województwa warmińsko-mazurskiego – łącznie ponad 350 osób.

- ✓ Przeprowadzono obowiązkowe szkolenie dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych w województwie warmińsko-mazurskim. Od września do grudnia 2024 roku wszystkie osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej mogły podnieść swoje kwalifikacje dzięki internetowej platformie szkoleniowej. Szkolenie ukończyło 2 639 osób.
- ✓ We współpracy z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, zorganizowano dwudniowe szkolenie pn.: „Rola gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w systemie przeciwdziałania przemocy domowej” Szkolenie ukończyło 59 osób.
- ✓ W 2024 roku Samorząd Województwa dofinansował zadanie: „Dofinansowanie szkoleń merytorycznych dla pracowników leczenia odwykowego w województwie warmińsko-mazurskim”. W ramach dotacji przeprowadzono superwizje programów terapeutycznych w 24 placówkach (łącznie 229 godzin superwizji) – kwalifikacje w zakresie pracy z osobami uzależnionymi oraz będącymi w kryzysie podnosiły również osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

W latach 2022-2023 przeszkolono w tym zakresie łącznie 27 osób w szkoleniach indywidualnych oraz przeprowadzono superwizje w 45 placówkach.

Cel szczegółowy 5:

Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej jasno określa podział zadań pomiędzy wszystkie szczeble samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania temu zjawisku. Regularna, międzysektorowa współpraca wielu instytucji (jednostek samorządu terytorialnego, ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, powiatowych centrów pomocy rodzinie, służb mundurowych, organizacji pozarządowych, sądownictwa, oświaty, ochrony zdrowia itp.) może torować drogę do

realnego zmniejszenia liczby dokonywanych aktów przemocy w środowisku domowym.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wskaźników zrealizowanych w 2024 roku w ramach celu 5.

Wskaźnik dotyczący liczby gmin i powiatów włączających się w Dni Walki z Przemocą „Biała Wstążka” i „Otwarte Drzwi” – 91 samorządów lokalnych

- ✓ Co roku, przez 16 dni (od 25 listopada – Międzynarodowy Dzień Przeciw Przemocy Wobec Kobiet – do 10 grudnia – Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka), wiele jednostek, gmin i powiatów włącza się w obchody „Dni Walki z Przemocą”. W tym czasie organizowana jest akcja „Otwarte Drzwi” oraz Kampania „Biała Wstążka” (opisano w Celu szczegółowym 1). W 2024 roku w obchody „Dni Walki z Przemocą” włączyło się 91 samorządów, organizując na terenie gmin i powiatów kampanie i akcje lokalne.

W 2023 roku w akcje i kampanie włączyło się 97 samorządów lokalnych, natomiast w 2022 roku – 83 samorzady lokalne.

Wskaźnik dotyczący liczby konferencji, szkoleń i spotkań poruszających temat przeciwdziałania przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim – 5 inicjatyw

- ✓ Poza trzema szkoleniami dla członków i kandydatów na członków zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej, jednym szkoleniem dla przewodniczących i członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz jedną konferencją upowszechniającą „dobre praktyki” w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, odbyło się jedno posiedzenie Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej funkcjonującego przy Wojewodzie Warmińsko-Mazurskim, w którego skład powołany jest Pełnomocnik Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego ds. realizacji wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Zespół ten skupia przedstawicieli różnych instytucji i organizacji w województwie zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

W latach 2022-2023 w województwie warmińsko-mazurskim zrealizowano łącznie 6 inicjatyw: konferencji, szkoleń i spotkań poruszających temat przeciwdziałania przemocy domowej.

W celu zmonitorowania działalności Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej do trzech ośrodków (w Elblągu, Olecku oraz Olsztynie) została wysłana ankieta.

W 2024 roku SOW udzieliły wsparcia łącznie 116 osobom, w tym: 48 kobietom, 66 dzieciom oraz 2 mężczyznom (w 2023 roku – 46 kobietom, 102 dzieciom oraz 4 mężczyznom; w 2022 roku – 52 kobietom, 103 dzieciom oraz 3 mężczyznom).

W monitorowanym czasie najczęściej zgłaszanymi problemami przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia były: niewystarczające środki finansowe na bieżące funkcjonowanie SOW oraz szkolenia pracowników, trudności kadrowe – brak specjalistów spełniających wymogi kwalifikacyjne oraz utrata długoletnich pracowników ze względu na zbyt niskie wynagrodzenia, zbyt długie oczekiwanie na konsultacje psychiatryczne, trudności w pozyskiwaniu mieszkania socjalnego/chronionego po opuszczeniu SOW, zbyt długi czas oczekiwania na rozprawę sądowe.

Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dobrze oceniają współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskazywano na szybką wymianę istotnych informacji z instytucjami pomocy społecznej oraz sądami i kuratelą, Policją oraz zespołami interdyscyplinarnymi.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego co roku monitoruje innowacyjną działalność gmin w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „ARKA” w Olsztynie, Chrześcijańska Misja Pomocy Ludziom Uzależnionym "Nowa Nadzieja" oddział Olsztyn oraz Gmina Kowale Oleckie realizowały zadania, które można uznać za „dobre praktyki”.

W 2024 roku za dobre praktyki uznano poniższe działania:

„Dobra praktyka” realizowana przez Miasto Iława:

1. Nazwa/rodzaj praktyki	Szkoleniowe rady pedagogiczne „Przemoc, uzależnienia, zaniedbania w rodzinie – vademecum nauczyciela, wychowawcy, pedagoga”
2. Realizator/współrealizator	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Iławy
3. Okres realizacji (od-do)	styczeń 2024 – grudzień 2024
4. Do kogo jest skierowana?	kadra iławskich szkół i przedszkoli oraz żłobków
5. Syntetyczny opis praktyki	Szkolenia realizowane w iławskich szkołach, przedszkolach oraz żłobkach, które prowadzili: przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Iławie i członkini Miejskiej Komisji Rozwiązywania

	Problemów Alkoholowych oraz radca prawny – członek ZI i MKRPA. W programie szkolenia: obowiązki nauczycieli, pedagogów i dyrekcji szkoły, przedszkola, żłobka wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Ustawy o wychowaniu w trzeźwości, Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Przybliżenie procedur postępowania w sytuacji podejrzenia przemocy domowej – procedura Niebieskie Karty, w sytuacji sygnałów o nadużywaniu alkoholu w rodzinie – procedura sądowego zobowiązania do leczenia, w sytuacji zaniedbywania dzieci – obowiązek informowania sądu opiekuńczego.
6. Przybliżona liczba osób uczestniczących (jeżeli można określić)	341
7. Obszar realizacji (gmina, powiat, całe województwo)	Gmina Miejska Ława
8. Źródło finansowania	Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

„Dobra praktyka” realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Reszlu:

1. Nazwa/rodzaj praktyki	Warsztaty międzypokoleniowe w ramach Kampanii Biała Wstążka.
2. Realizator/współrealizator	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Reszlu/ Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Sztama”
3. Okres realizacji (od-do)	listopad 2024 – grudzień 2024
4. Do kogo jest skierowana?	uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Reszlu, uczniowie Zespołu Szkół w Reszlu, uczestnicy Uniwersytetu III Wieku w Reszlu
5. Syntetyczny opis praktyki	Warsztaty miały na celu obalenie mitów dot. seniorów oraz młodzieży, wymiana doświadczeń, poprawa komunikacji, zrozumienia, wzajemnej akceptacji.
6. Przybliżona liczba osób uczestniczących (jeżeli można określić)	brak danych
7. Obszar realizacji (gmina, powiat, całe województwo)	Gmina Reszel
8. Źródło finansowania	środki gminne

„Dobra praktyka” realizowana przez Gminę Lidzbark Warmiński:

1. Nazwa/rodzaj praktyki	I edycja gry terenowej „Idziemy Po-Moc”
2. Realizator/współrealizator	GOPS/GKRPA
3. Okres realizacji (od-do)	czerwiec 2024
4. Do kogo jest skierowana?	dzieci i młodzież
5. Syntetyczny opis praktyki	Wykonywanie zadań z zakresu profilaktyki, odwiedzanie instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, realizowanie zadań przygotowanych przez te instytucje.
6. Przybliżona liczba osób uczestniczących (jeżeli można określić)	24 osoby
7. Obszar realizacji (gmina, powiat, całe województwo)	Gmina Lidzbark Warmiński
8. Źródło finansowania	środki GKRPA

„Dobra praktyka” realizowana przez Gminę Piecki:

1. Nazwa/rodzaj praktyki	VenDo - forma wsparcia osób doznających przemocy domowej.
2. Realizator/współrealizator	GOPS Piecki/ Stowarzyszenie Kobieta na PLUS
3. Okres realizacji (od-do)	grudzień 2024
4. Do kogo jest skierowana?	pracownicy GOPS oraz mieszkańcy Gminy Piecki
5. Syntetyczny opis praktyki	Zajęcia samoobrony i asertywności tj. VenDo opracowane przez kobiety dla kobiet. Metoda przeciwdziałania przemocy wobec kobiet ze względu na płeć oraz wpisuje się w tematykę dyskryminacji i przemocy a przede wszystkim w prawa człowieka.
6. Przybliżona liczba osób uczestniczących (jeżeli można określić)	17 osób
7. Obszar realizacji (gmina, powiat, całe województwo)	Gmina Piecki
8. Źródło finansowania	bezkosztowo

Wnioski i rekomendacje wynikające ze sprawozdania **z realizacji w 2024 roku**
„Warmińsko-Mazurskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia
1.	Dotychczasowe działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej przyczyniły się do zaktywizowania samorządów gminnych i powiatowych, które chętnie włączają się w działania w ramach kampanii „Biała Wstążka”.	Należy nadal zachęcać samorządy lokalne do organizowania własnych lokalnych wydarzeń w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powiaty i gminy, ops-y, policja, sądy, prokuratura, organizacje pozarządowe.	Promocja działania poprzez zlecenie zadania polegającego na organizacji kampanii „Biała Wstążka” w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych.
2.	Istnieje potrzeba dalszego podnoszenia kwalifikacji przez specjalistów pracujących w środowiskach dotkniętych przemocą, m.in. z zakresu dialogu motywującego oraz w obszarze przeciwdziałania przemocy.	Nadal należy wspierać oraz kontynuować szkolenia kadry, które podnoszą jej umiejętności do prowadzenia efektywniejszej pracy z osobami uwięzłymi w przemoc domową.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powiaty i gminy, Konwent pełnomocników i koordynatorów gminnych ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, ops-y, zespoły interdyscyplinarne, policja, oświata, sądy, prokuratura, organizacje pozarządowe, ochrona zdrowia.	Organizowanie szkoleń dla grup zawodowych pracujących z osobami doświadczającymi przemocy.
3.	Brak ciągłości programów oddziałujących na osoby stosujące przemoc domową.	Umożliwiać i zapewnić ciągły dostęp do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.	pcpr-y, organizacje pozarządowe, powiaty, miasta na prawach powiatu, podmioty, którym powiat zlecił to zadanie.	Zapewnienie i wspieranie szkoleń dla realizatorów programów korekcyjno-edukacyjnych.

4.	Nadal głównym problemem w realizacji skutecznych działań pomocowych na rzecz osób doznających przemocy domowej jest niewystarczająca koordynacja i współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy między instytucjami.	Należy kontynuować działania na rzecz stworzenia sprawnego systemu pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na poziomie lokalnym.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powiaty i gminy, policja, sądy, ops-y, Wojewoda Warmińsko-Mazurski, prokuratura, organizacje pozarządowe.	Kontynuowanie wymiany doświadczeń podczas narad szkoleniowych, spotkań sądów i prokuratury, szkoleń.
5.	Coraz więcej gmin włącza się w akcję „Otwarte Drzwi”.	Należy nadal nagłaśniać akcję „Otwarte Drzwi”, m.in. poprzez współpracę z mediami.	Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powiaty i gminy, ops-y, GKRPA, organizacje pozarządowe.	Organizowanie akcji „Otwarte Drzwi” i zachęcanie jednostek samorządu lokalnego oraz organizacji pozarządowych do wzięcia udziału w akcji.